

موانع ارث در حقوق مدنی افغانستان و قانون احوال شخصیه اهل تشیع

چکیده:

توزیع ارث یکی از مسائل حیاتی در حقوق مدنی و قانون احوال شخصیه اهل تشیع است که بر اساس اصول فقهی اسلامی و قوانین مربوط به احوال شخصیه این گروه اجتماعی تنظیم می‌شود. این موضوع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، زیرا تأثیر مستقیم بر زندگی اقتصادی و اجتماعی افراد دارد و همچنین با توجه به مفهوم دینی آن، از اهمیت بیشتری برخوردار است. تشیع به عنوان یکی از دو شاخه اصلی اسلامی، سیستم حقوقی و احوال شخصیه خود را بر مبنای مکتب امامیه و تفسیرات عالمان اهل تشیع تنظیم کرده است. در این قالب، مفاهیم و اصولی که به توزیع ارث مرتبط هستند، به دقت تعریف شده و موانع مختلفی ممکن است در این راستا وجود داشته باشد که موجب نوعی نابرابری و یا اختلاف در توزیع اموال وارثان می‌شوند. در این مقدمه، به بررسی چگونگی نظام حقوقی اهل تشیع در توزیع ارث، موانع اصلی که ممکن است در این فرآیند به وجود آیند، و اهمیت این مسئله از منظر فرهنگی و دینی پرداخته خواهد شد. علاوه بر این، نقدهایی نیز مطرح خواهد شد که برخی از افراد و محققان به نظام توزیع ارث در این حقوق ارائه کرده‌اند و پیشنهادهایی برای بهبود آنها ارائه خواهد شد. اگر وراثت متوفی پدر و مادر و یک دختر باشند، سهم ارث پدر و مادر هر کدام یک ششم می‌باشد و ارث دختر سه ششم می‌باشد. در اینجا یک ششم از ترکه اضافه می‌آید که باقی مانده به نسبت سهم هر یک از وراثت بین آنان تقسیم می‌شود مگر در حالتی که متوفی علاوه بر پدر و مادر دارای چند خواهر یا برادر نیز باشد، گرچه از ترکه سهمی ندارند ولی موجب خواهد شد که مادر نتواند بیش از یک ششم از ترکه ارث ببرد. اگر وراثت متوفی پدر و مادر و چند دختر باشند، سهم پدر و مادر هر کدام یک ششم، سهم دختران چهار ششم است. اگر وراثت متوفی پدر و مادر یا یکی از این دو باشد و مابقی پسر و دختر باشند، سهم پدر و مادر هر کدام یک ششم و مابقی به نسبت دو به یک (پسر دو برابر دختر) بین پسر و دختر تقسیم می‌شود. حالت دیگر این است که متوفی دارای پدر و مادر و یک و یا چند فرزند پسر باشد؛ در اینجا یک ششم به پدر و یک ششم به مادر می‌رسد و مابقی به پسر یا پسران متوفی می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: ارث، قانون مدنی، احوال شخصیه، موانع میراث و تقسیم ارث